

2019-01-31

Dnr BIN 2018-509

Skolinspektionen
Box 2320
403 15 Göteborg

Yttrande avseende tematisk kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad

Skolinspektionen genomför under våren 2019 en tematisk kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad, där Linköpings kommun ingår.

I ett informationsbrev till huvudman och rektor (Skolinspektionens dnr 400-2018:6993) framkommer att Skolinspektionen avser granska utbildning inom yrkesområdet vård- och omsorg hos utbildningsanordnaren Hermods i Linköpings kommun.

Inför granskningen har Skolinspektionen även ombett Linköpings kommun att inkomma med viss information och dokumentation.

Linköpings kommun översänder härmed till Skolinspektionen aktuell dokumentation och svar på frågor som ingår i informationsinhämtningen från huvudman och rektor.

Åsa Ridne
Skolchef
Linköpings kommun

Informationsinhämtning - huvudman

inför tematiskt kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad

Denna informationsinhämtning kommer att användas som ett av flera underlag i den tematiska kvalitetsgranskningen av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad.

Granskningen är avgränsad till viss yrkesinriktad utbildning hos ett urval av utbildningsanordnare hos en huvudman, **se utskickat informationsbrev för vilken/vilka utbildningsanordnare och utbildning/utbildningar som ingår hos er**. Hos vissa huvudmän ingår en enskild utbildningsanordnare i granskningen och hos vissa huvudmän två eller tre enskilda utbildningsanordnare.

Uppgifterna baseras på hur det ser ut vid tiden för uppgiftslämnandet.

Om det som efterfrågas i frågorna nedan istället finns beskrivet i ett **redan upprättat dokument**, kan detta bifogas informationsinhämtningen. **Observera att inga nya dokument ska tas fram**. Ange vilket dokument som hänvisas till i svaren på respektive fråga.

Samtliga efterfrågade dokument sänds in senast **den 31 januari 2019** till projektledare Ingrid Jerkeman, ingrid.jerkeman@skolinspektionen.se eller till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Ange Skolinspektionens diarienummer för granskningen i det material som sänds in: dnr 400-2018:6993.

A. Begäran av dokument inför granskning

- det avtal som upprättats mellan huvudmannen och den/de i granskningen utvalda enskilda utbildningsanordnaren/na avseende yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning samt det eventuella förfrågningsunderlag som legat till grund för detta avtal

Svar: Se bilagor

Bilaga 1a Gällande avtal Hermods

Bilaga 1b Ramavtalsförlaga

Bilaga 1c Skallkrav

Bilaga 1d Upphandlingsföreskrifter

- dokumentation kring uppföljning av utbildningen som huvudmannen genomfört hos den/de i granskningen utvalda enskilda utbildningsanordnaren/na (ej huvudmannens hela systematiska kvalitetsarbete)

Svar: Se bilagor

Bilaga 1e Mall kvalitetsrapport kommunal vuxenutbildning 2018 (inlämning av denna sker under våren)

Bilaga 1f Visualiserad statistik enskilda utbildningsanordnare 2018

Bilaga 1g Visualiserad statistik samtliga anordnare i Linköping 2018

Bilaga 1h Hermods kvalitetsrapport 2017

Bilaga 1i Dokumentation nämndbesök Hermods 2018

Bilaga 1j Huvudmannens plan för systematiskt kvalitetsarbete inom gymnasie- och vuxenutbildning

Bilaga 1k-r Resultat elevenkät vuxenutbildning 2018

B. Frågor till huvudmannen

Uppgifter om den utbildning huvudmannen erbjuder

1. Beskriv vilken yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning som huvudmannen erbjuder (det totala utbudet, d.v.s. såväl för granskningen utvalda yrkesområden som övriga). Specificera om utbildningen ges genom egen regi eller entreprenad och hos vilken enskild utbildningsanordnare respektive utbildning ges.

Svar: De externa utbildningsanordnarna av kommunal vuxenutbildning i Linköpings kommun utgörs av totalt åtta olika utbildningsföretag där fem av dessa bedriver yrkesinriktad utbildning.

Upphandling av den externa vuxenutbildningen genomfördes under 2015 och var strukturerad efter totalt sju anbudsområden. Tre av dessa innehåller yrkesinriktad utbildning:

Utbildningsområde: karaktärsämneskurser Handels- och administrationsprogrammet samt gymnasiegemensamma ämnen
Nuvarande anordnare: MoA-lärcentrum och ASTAR

Utbildningsområde: karaktärsämneskurser El- och energiprogrammet samt dataorienterade kurser från Teknikprogrammet (endast distansutbildning)
Nuvarande anordnare: NTI-skolan

Utbildningsområde: karaktärsämneskurser Vård- och omsorgsprogrammet och Barn- och fritidsprogrammet samt gymnasiegemensamma ämnen.
Nuvarande anordnare: KUI (Kompetensutvecklingsinstitutet), MoA-lärcentrum och Hermods

Specifikation av samtliga avtalade kurser framgår av ramavtalsbilagan till respektive avtal (se bilaga 1a och 1b för området Vård- och omsorgsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet).

I egen regi bedrivs gymnasial vuxenutbildning hos totalt två anordnare:

Birgittaskolan

Karaktärsämneskurser inom Vård- och omsorgsprogrammet samt gymnasiegemensamma ämnen

Anders Ljungstedts gymnasium

Karaktärsämneskurser inom:
Industri tekniska programmet
El- och energiprogrammet
Fordon- och transportprogrammet
VVS- och fastighetsprogrammet
Hantverksprogrammet
Restaurang- och livsmedelsprogrammet
Bygg- och anläggningsprogrammet
Gymnasiegemensamma ämnen

2. Hur stor andel (procent) av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning hos huvudmannen är utlagd på entreprenad hos enskilda utbildningsanordnare (det totala utbudet, d.v.s. såväl för granskningen utvalda yrkesområden som övriga)?

(Utgå från andel av elever som studerar inom utbildning som är utlagd på entreprenad)

Svar: Av samtliga elever som läste gymnasiala yrkeskurser inom Linköpings kommunala vuxenutbildning 2018 läste cirka 65 % av dessa hos en extern utbildningsanordnare och resterande i egen regi.

3. I tabellen nedan ange antal elever och kursdeltagare som läser inom kommunal vuxenutbildning inom yrkesområdena el och energi, industrideknik samt vård och omsorg. Ange hur många elever/kursdeltagare av dessa som läser utbildningen hos den/de i granskningen utvalda enskilda utbildningsanordnaren/na.

	Antal totalt inom yrkesområdet		Antal inom yrkesområdet hos den/de i granskningen utvalda enskilda utbildningsanordnaren/na	
	elever	kursdeltagare	elever	kursdeltagare
El och energi	95	169	0	0
Industrieknik	39	171	0	0
Vård och omsorg	340	1298	38	110

4. Har huvudmannen lagt ut den myndighetsutövning som hör till rektorns uppgifter på den/de enskilda utbildningsanordnaren/na som valts ut att ingå i granskningen?

Svar: Samtliga externa utförare har en kommunal rektor, dvs. Linköpings kommun har inte avtalat bort rektors myndighetsutövning med stöd av 23 kap. 6 §. Tillträdande rektor är Anna Pedersen (fr o m 11/2). Nuvarande rektor är Christina Thomsen (christina.thomsen@linkoping.se).

För fråga 5-13 gäller: svara enbart för den/de enskilda utbildningsanordnaren/na och de yrkesområden som ingår i granskningen. Om två eller tre enskilda utbildningsanordnare ingår, tydliggör vad som gäller för respektive utbildningsanordnare i era svar.

Uppföljning av utbildning på entreprenad

5. Beskriv huvudmannens uppföljning och utvärdering av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad. Beskriv exempelvis processen, ansvarsfördelning, rutiner, vad som följs upp, hur ofta uppföljning görs samt med vilka metoder uppföljning görs.

Svar: Bildningsnämnden beslutade i december 2017, § 175, om en handlingsplan för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete (se bilaga 1j) Planen anger hur och när mål, uppföljningar och utvärderingar ska ske under året samt hur verksamhetens resultat och analys återkopplas till huvudmannen.

I samtliga avtal (se bilaga 1a-d) med externa utbildningsanordnare ställs krav på rutiner för kvalitetsutveckling, utvärdering och uppföljning av verksamheten. De externa anordnarna ska ha rutiner för återkoppling av resultat, analyser och åtgärdsförslag till Linköpings kommun som huvudman för utbildningen. Leverantörerna upprättar årligen en kvalitetsrapport utifrån Linköpings kommuns anvisningar, rektor för extern anordnare av vuxenutbildning sammanfattar samtliga

anordnares rapporter i en gemensam rapport årligen (se bilaga 1e för mall av kvalitetsrapport 2018).

Det systematiska kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen följer ett fastställt årshjul.

Två gånger per år (januari och augusti) genomförs en resultatuppföljning av samtliga utförare av vuxenutbildning i Linköping (se bilagd presentation för 2018, bilaga 1g). Utbildningsförvaltningen tar fram resultat ner på kursnivå för samtliga anordnare samt sammanställer statistik för verksamhetsåret, detta analyseras av rektorerna i deras kvalitetsrapporter samt i samråd med lärarna (se exempel i mall för kvalitetsrapport 2018, bilaga 1e) Utbildningsförvaltningen sammanställer även en sammanfattande redovisning av all vuxenutbildning vilken delges ansvarig nämnd, som vid behov kan besluta om utvecklingsåtgärder inom huvudmannens ansvarsområde.

Under våren färdigställer varje rektor sin kvalitetsrapport. Därefter anordnar utbildningsförvaltningen särskilda kvalitetsseminarier där samtliga rektor för vuxenutbildningen deltar. Seminarierna har fokus på det kollegiala lärandet samt erfarenhetsutbyte.

Under hela verksamhetsåret genomför bildningsnämnden (ledamöter) nämndbesök både hos de externa utbildningsanordnarna såväl som de i egen regi. Samtliga nämndbesök dokumenteras enligt en fastställd dokumentationsmall (för dokumentation av senaste nämndbesök hos Hermods, se bilaga 1i) och innehåller olika frågeområden. Vid nästkommande nämndsammanträde redovisas dokumentationen och ledamöterna ges möjlighet att diskutera erfarenheter från de genomförda nämndbesöken. Ansvarig rektor samt tjänstepersoner på utbildningsförvaltningen genomför även insynsbesök kontinuerligt.

En gång per år genomförs en elevenkät för samtliga deltagare inom vuxenutbildningen (för resultat 2018 se bilagor 1k-r). Resultatet av den genomförda enkäten redovisas till bildningsnämnden och utgör ett underlag för nämndbesöken som analys i syfte att identifiera utvecklingsbehov i verksamheten. Enkätresultaten delges även ansvarig rektor som kan använda detta i sitt lokala systematiska kvalitetsarbete. Enkätresultaten analyseras även årligen i varje rektors kvalitetsrapport (se mall för kvalitetsrapport 2018, bilaga 1e)

Samtliga resultat analyseras på huvudmannanivå och sammanfattas kontinuerligt under verksamhetsåret till bildningsnämnden inom delårsrapporter och verksamhetsberättelse.

6. Ge exempel på hur resultat från uppföljning och/eller utvärdering bidragit till utveckling av utbildningens kvalitet avseende yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning.

Svar: Det systematiska kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen ger huvudmannen information om utvecklingsbehov i verksamheten genom ex. kvalitetsrapporter, insynsbesök, nämndbesök, kvalitetsseminarier samt enkäter.

Ett utvecklingsområde som identifierades under 2018 utgörs av det ökade stödbehovet inom vuxenutbildningen. I syfte att kartlägga behovet mer ingående ansökte huvudmannen om att ingå ett utvecklingsprojekt med stöd av SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten). Projektet bedrevs under 2018 i syfte att kartlägga stödbehov samt föreslå åtgärder. Projektet visar att vuxenutbildningen har liknande behov av elevhälsa som finns inom andra skolformer. För att öka måluppfyllelsen är en utökad stödverksamhet nödvändig inom vuxenutbildningen. Huvudmannen har mot bakgrund av genomförd kartläggning gett ansvarig enhet (Centrum för vuxenutbildning) i uppdrag att kartlägga och bygga upp stödfunktioner som kan utgöra ett förstärkt elevhälsa inom vuxenutbildningen. De centrala stödfunktionerna kommer ha i uppdrag att stödja samtliga anordnare av kommunal vuxenutbildning i syfte att öka måluppfyllelsen, där ett särskilt fokus kommer ligga på den yrkesinriktade vuxenutbildningen.

7. Ange vilka åtgärder som huvudmannen vidtagit, om det vid uppföljning framkommit att en enskild utbildningsanordnare inom yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning inte uppfyller de krav som ställts i avtalet med huvudmannen?

Svar: Som huvudman för all vuxenutbildning är Linköpings kommun ytterst ansvarig utbildningen som bedrivs vid de externa utbildningsanordnarna. Om Linköpings kommun anser att en utförare inte uppfyller uppställda krav, lämnade anvisningar eller direktiv eller i övrigt bryter mot avtalet har Linköpings kommun rätt att med en månads varsel säga upp avtalet med aktuell utförare. Utförarna är skyldiga att rätta till skriftligen dokumenterade allvarliga brister omgående. Om så ej görs har kommunen rätt att säga upp avtalet med utföraren omedelbart.

Om det i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete framkommer att en enskild utbildningsanordnare inte uppfyller de krav som ställs i avtalet sker i första hand en dialog med ansvarig utförare. Linköpings kommun har även bibehållit rektorskap för samtliga anordnare, där möjlighet även finns att åstadkomma rättelse vid eventuella brister.

Vid brister hos de externa utbildningsanordnarna har huvudmannen också möjlighet att särskilt granska enskilda anordnare. Detta kan innebära exempelvis upprepade insynsbesök för att följa upp om anordnaren åtgärdat den av huvudmannen identifierade bristen.

Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

8. Vilka krav har huvudmannen ställt på den/de enskilda utbildningsanordnaren/na avseende APL, i avtal eller på annat sätt?

Svar: Enligt avtal ska utbildningsanordnaren samverka med Linköpings kommun och dess verksamheter, med näringsliv och arbetsgivare samt även med andra utbildningsanordnare i syfte att skapa individuella och flexibla yrkesutbildningar.

Utbildningsanordnaren ska väl insatt i gällande läro- och kursplaner. Enligt avtal ska utbildningsanordnaren ha dokumenterade rutiner för utvärdering och uppföljning av sin verksamhet.

Vidare skapas samverkan, samordning samt kvalitetssäkring av APL-platser inom vård och omsorg via Vård och omsorgscollege. Lokala Vård och omsorgscollege fungerar som ett forum för samverkan mellan bransch och utbildningsanordnare där fokus bland annat ligger på utveckling av utbildningens kvalitet samt säkerställa anskaffning och kvalitet inom APL.

Hermods är som anordnare i Linköpings kommun lokalt certifierade inom Vård och omsorgscollege. I certifieringen ingår att samtliga anordnare följer de av organisationen fastställda krav om handledarutbildning. Vård- och omsorgscollege har utarbetat en egen modell för handledarutbildning. Skolverkets webbaserade handledarutbildning är en del, men utbildningen är även kompletterad med ämnesområden från kursen vårdpedagogik och handledning i syfte att anpassa utbildningen för branschen.

9. Beskriv huvudmannens uppföljning av APL som den/de enskilda utbildningsanordnaren/na erbjuder. Beskriv vad som följs upp och hur ofta uppföljning görs.

Svar: Uppföljning av APL-platserna sker i samråd med lokala vård – och omsorgscollege samt via av kommunen utsedd APL-samordnare. Huvudmannen följer utbildningsanordnarens arbete via insynsbesök samt via det systematiska kvalitetsarbetet årsvis både via kvalitetsseminarier och resultatuppföljning. Ett övergripande strategiskt samarbete finns mellan huvudmannen och branschen. Huvudmannen är representerad i den regionala styrgruppen för vård och omsorgscollege, samt lokala vård- och omsorgscollege.

I den kvalitetsrapport som varje rektor årligen redovisar finns frågeområden kopplat till arbetslivet/näringsliv. Här analyserar rektor exempelvis följande:

- Arbete med arbetslivskoppling i utbildningen
- Arbete med branschråd/programråd
- Arbete med praktik/APL

Redovisningen presenteras för huvudmannen (bildningsnämnden) som vid behov kan vidta utvecklingsinsatser.

Validering

10. Vilka krav har huvudmannen ställt på den/de enskilda utbildningsanordnaren/na avseende validering, i avtal eller på annat sätt?

Svar: I avtalen med de externa utbildningsanordnarna står det att leverantören under avtalsperioden och i anslutning till varje kurs ska ge möjlighet för elever att

validera sina kunskaper. Med validering avses värdering av reell kompetens i relation till mål och betygskriterier i aktuell kurs.

11. Beskriv huvudmannens uppföljning av valideringen som den/de enskilda utbildningsanordnaren/na erbjuder. Beskriv vad som följs upp och hur ofta uppföljning görs.

Svar: Uppföljning av anordnarnas arbete med validering sker inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete vilket ovan beskrivits. Rektor för de externa utbildningsanordnarna är ansvarig för att valideringsrutiner och likvärdiga bedömningar av yrkeskompetens och erfarenhet ska ske. Huvudmannen följer upp rektors arbete med validering genom dialog med branschrepresentater på en övergripande nivå samt i dialog med rektor. Rektor har även möjlighet att lyfta utvecklingsbehov inom ramen för andra delar av det systematiska kvalitetsarbetet så som vid insynbesök, nämndbesök, kvalitetsrapporter samt seminarier.

Huvudmannen deltar även i ett regionalt ESF-projekt i syfte att utarbeta en regional valideringsmodell inom samtliga branscher kopplade till vuxenutbildningen. Inom ramen för Teknikcollege i Östergötland finns utarbetade rutiner för hur validering ska ske inom de av Teknikcollege berörda branscher. Ett delsyfte med ESF-projektet är att ta tillvara erfarenheter som finns av att arbeta regionalt med validering, där likvärdighet mellan olika kommuner och utbildningsanordnare utgör ett ytterligare syfte.

Yrkeslärares kompetens

12. Vilka krav har huvudmannen ställt på den/de enskilda utbildningsanordnaren/na avseende yrkeslärares kompetens, i avtal eller på annat sätt?

Svar: I förfrågningsunderlaget som föregick upphandlingen av vuxenutbildningen i Linköping framkommer att lärare ska vara behöriga för den undervisning som de ska bedriva enligt de skalkrav som ställdes för att få lämna anbud i upphandlingen. I samma förfrågningsunderlag ställs krav på att personal ska ha kompetens i minst 1 år av det verksamhetsområde de är verksamma inom (se bilaga 1a-d).

Linköpings kommun har i den egna organisationen en hög andel behöriga yrkeslärare och har under flera år haft insatser för att öka denna andel, bland annat genom att erbjuda riktade kompetensutvecklingsinsatser. Förhållningssättet är detsamma gentemot de externa utbildningsanordnarna inom vuxenutbildningen, dvs. ett mål om att samtliga yrkeslärare ska inneha eller inbjudas till att komplettera sin utbildning i syfte att ha en pedagogisk utbildning.

Huvudmannen erbjuder kontinuerligt kompetensutveckling riktad mot yrkeslärare. Under 2018 har huvudmannens sökt statsbidrag från Skolverket för behörighetsgivande utbildning för lärare i yrkesämnen. Totalt har sex yrkeslärare inom vuxenutbildningen deltagit i behörighetsgivande utbildning under 2018.

13. Beskriv huvudmannens uppföljning av lärarkompetens hos den/de enskilda utbildningsanordnaren/na. Beskriv vad som följs upp och hur ofta uppföljning görs.

Svar: Uppföljning av lärarnas kompetens hos de enskilda utbildningsanordnarna sker inom ramen för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete. Ansvarig rektor sammanfattar årligen verksamhetsåret kopplat till personal och lärarbehörighet i kvalitetsrapporten. Här behandlas frågor som:

- Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen i verksamheten/behöriga lärare (yrkesvux)?
- Behöriga att undervisa i sitt ämne
- Hur säkerställer anordnaren att de studerande får tillgång till behöriga lärare?
- Hur arbetar anordnaren med att rekrytera och kompetensutveckla lärare i verksamheten?

Nämnden delges samtliga kvalitetsrapporter årligen i syfte att kunna vidta åtgärder vid eventuella utvecklingsbehov i verksamheten. Möjlighet till uppföljning av verksamhetens arbete med lärarnas kompetens och aktuella kompetensutvecklingsinsatser finns även vid insynbesöken, nämndbesöken och genom kvalitetsseminarier.

I Linköpings kommande auktorisationssystem kommer krav att ställas på anordnare att bifoga lärarlegitimationer vid ansökan om auktorisation, samt skriftligen meddela vuxenutbildningen vid byte av personal. Man kommer att ställa krav på att man anordnar antingen klassrumsundervisning eller distansundervisning och antal lärarledda lektioner/vecka.

Ansvarig uppgiftslämnare
(namn och befattning):

Åsa Ridne, Skolchef Linköpings kommun

Informationsinhämtning - rektor

inför tematiskt kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad

Denna informationsinhämtning kommer att användas som ett av flera underlag i den tematiska kvalitetsgranskningen av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad.

Granskningen är avgränsad till viss yrkesinriktad utbildning hos ett urval av utbildningsanordnare hos en huvudman, **se utskickat informationsbrev för vilken/vilka utbildningsanordnare och utbildning/utbildningar som ingår hos er.** Hos vissa huvudmän ingår en enskild utbildningsanordnare i granskningen och hos vissa huvudmän två eller tre enskilda utbildningsanordnare.

Uppgifterna baseras på hur det ser ut vid tiden för uppgiftslämnandet.

Om det som efterfrågas i frågorna nedan istället finns beskrivet i ett **redan upprättat dokument**, kan detta bifogas informationsinhämtningen. **Observera att inga nya dokument ska tas fram.** Ange vilket dokument som hänvisas till i svaren på respektive fråga.

Rektor ansvarar för att detta dokument besvaras. De enskilda frågorna kan dock besvaras av olika personer med kunskap om de olika utbildningsanordnarna. Skolinspektionen önskar att samtliga dokument och svar som lämnas, skickas in av huvudmannen.

Samtliga efterfrågade dokument sänds in senast **den 31 januari 2019** till projektledare Ingrid Jerkeman, ingrid.jerkeman@skolinspektionen.se eller till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Ange Skolinspektionens diarienummer för granskningen i det material som sänds in: dnr 400-2018:6993.

Frågor om utbildningen på entreprenad

Svara **enbart** för den/de enskilda utbildningsanordnaren/na och de yrkesområden som ingår i granskningen. Om två eller tre enskilda utbildningsanordnare ingår, tydliggör vad som gäller för respektive anordnare i era svar.

Uppföljning av utbildning på entreprenad

1. Beskriv om du som rektor har en roll i huvudmannens uppföljning och utvärdering av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad och i så fall vilken roll du har.

Svar:

Som rektor har jag ansvar att kontinuerligt följa de enskilda utbildningsanordnarnas verksamhet och säkerställa att utbildningarna som genomförs på entreprenad genomförs enligt gällande styrdokument och i enlighet med avtal mellan kommunen och de enskilda utbildningsanordnarna.

Detta görs i enlighet med Bildningsnämndens plan för kvalitetsarbetet.

Årligen skriver utbildningsanordnarna en kvalitetsrapport. Mallen tas fram av bildningsförvaltningen. Jag sammanställer de åtta rapporterna till en rapport som delges huvudmannanivån; förvaltning och nämnd. Innan rapporten lämnas till förvaltning genomför jag ett seminarium kring rapporterna och kvalitetsarbete med ansvariga för externa utbildningsanordnarna. (Gäller från 2018, jag är tillfälligt inne som rektor 2017-11-13 – 2018-02-10)

Som rektor deltar jag i bildningsnämndens insynsbesök.

Jag har månadsvisa möten med utbildningsanordnarna. På agendan finns alltid något ärende som rör kvalitetsfrågor och/eller styrdokument.

Kontinuerligt för jag samtal – telefon, mail, fysiska möten – angående olika kvalitetsfrågor med de olika anordnarna. I Hermods fall krävde jag, i okt/nov 2018, innan vi antog en elev till lärlingsutbildning att man redovisade hur

- de kvalitetssäkrar arbetsplatsen
- ansvars- och rollfördelning - arbetsplats och skola, vem gör vad?
- hur bedömning och betygsättningen går till
- vem som är handledare, samt hur de säkerställer att hen vet vad som förväntas av hen
- hur de utbildar handledaren

Hösten 2018 genomförde jag tillsammans med enhetschefen för Centrum för vuxenutbildning insynsbesök hos de externa utbildningsanordnarna (se dokumentation bilaga 2a). Syftet var att få en bild av hur anordnarna arbetade kring vissa områden och enligt gällande avtal samt att få underlag för förändringar inför kommande upphandling/auktorisering. De områden vi samtalade kring var hur de arbetar med undervisningen, elever på distans, betyg och bedömning, examination, lärartäthet och behörighet, extra anpassningar, tillgång till SYV samt hur de ser på kontinuerlig antagning.

Varje år genomförs validering av anställd personal inom vård- och omsorg. Som rektor och chef för antagningen har jag tagit initiativ till att tillsammans med arbetsgivarrepresentanter kvalitetssäkra processen kring antagning, uppföljning, ansvarsfördelning etc.

Arbetsplatsförlagt lärande (APL)

2. Beskriv hur den/de enskilda utbildningsanordnaren/na arbetar för att APL ska hålla god kvalitet. Beskriv exempelvis process för genomförandet, ansvarsfördelning och rutiner för APL.

Svar:

Hermods arbetar på likartat sätt oavsett om eleven studerar på distans, har valt flex-undervisning eller följer en lärlingsutbildning. Hermods erbjuder inte närundervisning i klassrum. Antagning görs varje vecka.

I stort sett all undervisning sker via lärportalen där det finns genomgångar, videolektioner etc. Via webb-portalen har eleverna tillgång till behöriga och legitimerade webb-lärare.

På skolan erbjuds handledningspass, genomgångar och metodövningar. Dessa genomförs av handledare som inte har lärarutbildning. Nationellt benämner Hermods denna tjänst närlärare – vilket kan vara missvisande.

Eleverna får själva välja om de vill studera på distans eller flex. Skillnaden är att flex-elever kommer till skolan. *En finns 2 elever som valt flex-undervisning.*

Elevens behov av APL kartläggs när eleven startat utbildningen, när den individuella studieplanen upprättas. Hermods erbjuder validering av yrkeskurser och APL. Eleven kan lämna in tjänstgöringsintyg som är påskrivet av arbetsledare och intyg om praktisk erfarenhet. Intygen läggs in på webbportalen och analyseras av webblärare.

Hermods har – till skillnad mot övriga anordnare i Linköping- förlagt APL till två kurser. Man är certifierad i det Lokala Vård- och omsorgscollege. Det finns en APL-samordnare inom VoC/kommunen. Handledaren på Hermods ansvarar för anskaffning och kvalitetssäkring av arbetsplatser, kontinuerlig uppföljning (besök, mail, telefon), är kontaktperson för elev och handledaren på arbetsplatsen. APL-handledarna erbjuds utbildning genom VoC, samt får stöd av Hermods handledare.

Hermods kvalitetssäkrar arbetsplatsen genom att handledaren på skolan har APL- och lärlingsansvar, och besöker arbetsplatsen, träffar handledare och ev. chef i verksamheten. Handledaren säkerställer att det finns förutsättningarna att nå kursmålen på arbetsplatsen, samt kraven utifrån arbetsmiljöföreskrifter följs.

Inför APL kallas eleverna in till skolan, som förberedelse för APL med genomgångar och metodövningar. Eleven får skriftlig info samt checklista.

Man har en ansvars- och rollfördelning mellan arbetsplatsen och skolan. Handledaren ansvarar för att genomföra trepartssamtal, all uppföljning på plats i Linköping. Webbläraren följer upp uppgifter och uppdrag som eleven lämnar in via lärportalen, genomför bedömning och sätter betyg på kursen, informationen från APL-platsen är en del i betygsunderlaget. Inom Hermods finns en nationella samordnare för APL-frågor och VO.

Under utbildningen/kursen följer handledaren eleven, bla via en loggbok. Eleven, Hermods handledare och APL-handledaren har minst ett tre-partsamtal, där elevens prestation diskuteras.

3. Följer den/de enskilda utbildningsanordnaren/na upp APL? Om ja, hur och vad följs upp?

Svar: Man följer de rutiner som finns inom Vård- och Omsorgscollege. Uppföljning sker vid trepartssamtal, handledaren följer upp APL genom besök, samtal, mail, digitala och fysiska träffar. Det finns uppdrag kopplat till APL som ska läggas in i lärportalen. Dessa bedöms av webblärare. Man har kontakt med APL-samordnare i kommunen.

I kommunens skolkvalitetsmätning anger Hermods elever att de är nöjda med sin APL-plats, den har upplevts bra och lärorik.

Validering

4. Beskriv hur den/de enskilda utbildningsanordnaren/na arbetar för att valideringen ska hålla god kvalitet. Beskriv exempelvis process för genomförandet, ansvarsfördelning och rutiner för valideringens olika delar samt metoder och verktyg som används.

Svar:

Hermods erbjuder validering av yrkeskurser och APL. Vid kursstart kartläggs elevens tidigare studier och arbetslivserfarenhet av handledaren (Närläraren). Man kan gå en särskild valideringskurs. Webblärare säkerställer genom frågor, tester och inlämningar vilka delar som kan valideras. Om eleven vill validera APL ska man lämna in tjänstgöringsintyg som är påskrivet av arbetsledare och som också beskriver praktisk erfarenhet. Intyget läggs in på webbportalen och bedöms av webblärare, och följs upp vid muntlig examination. Inom Hermods finns en nationella samordnare för APL-frågor och VO.

Utbildningschefen vid Hermods Linköping menar att kurserna är självvaliderande på så sätt att man kan läsa kurserna under kortare tid; har man gjort ett uppdrag kan man snabbt gå vidare till nästa uppdrag, och på så vis förkorta kursen.

5. Följer den/de enskilda utbildningsanordnaren/na upp validering? Om ja, hur och vad följs upp?

Svar:

Följs upp genom att webb-lärarna gör en bedömning av ex intyg och inlämningsuppgifter/uppdrag, om eleven inte klarar valideringskursen (webbläraren fördjupar kartlägger ytterligare) erbjuds eleven annat studiesätt. De elever som behöver grupp-/närundervisning hänvisas till andra anordnare. (Det följer inte avtalet. Kommande auktorisationskrav kommer att vara betydligt mer tydliga kring vad skolorna ska leverera och vilken tillgång eleverna ska ha till lärare)

Linköping kommun deltar i ett ESF-projekt kring Validering. Projektet syftar till att ta fram en gemensam plattform för hur elever ska erbjudas validering, hur den ska genomföras och följas upp. Som rektor deltog jag våren 2018 i styrgruppen för detta projekt, sedan hösten deltar sakkunnig från bildningsförvaltningen.

Yrkeslärares kompetens

6. Ange hur många och andel (procent) av yrkeslärarna som har legitimation och är behöriga för den undervisning som de bedriver.

Utbildningsanordnarens namn	Yrkesområde (el och energi, industriteknik eller vård och omsorg)	Antal legitimerade och behöriga yrkeslärare för den undervisning de bedriver	Andel legitimerade och behöriga yrkeslärare för den undervisning de bedriver	Eventuell kommentar
Hermods	Vård- och omsorg	12 webblärare är kopplade till elever på Hermods Linköping (Vård och Omsorg) Pia Rosenqvist, 650522-9309 Solbritt Jonasson, 590315-2964 Anna-Maria Svenson 720306-0582 Ditta Schlöser, 640224-3384 Marie Wilhelmsson, 500903-5544 Lotta Jonsson, 630122-3909 Fredrik Offerlind, 661229-1010 Katharina Lindoff, 771011-3304 Marita Olofsson, 641011-2426	Enligt Hermods är samtliga lärare behöriga och legitimerade	Webblärarna arbetar med att rätta inlämnade uppdrag, ge feedback, genomföra muntlig examination via webben, samt sätta betyg.

		Susanne Tilvi Jakobsson, 630601- 3266 Elisabeth Jönsson, 650502-3603 Viola Gustavsson, 510420-2444		

7. Beskriv hur den/de enskilda utbildningsanordnaren/na arbetar för att det under hela avtalsperioden ska finnas tillräcklig kompetens bland yrkeslärare.

Svar:

Hermods har enbart web-lärare. De arbetar med elever på flera orter. De rekryteras av Hermods centralt. Web-lärarna är ansvariga för bedömning och betygssättning. Man har centralt anställda pedagoger med ämnesansvar som arbetar med kursutveckling och att utveckla yrkeslärarna. Enligt chefen på Hermods Linköping är alla web-lärare behöriga. Den tid en behörig lärare är direkt tid med eleverna är, enligt chef/rektor på plats förhållandevis liten. En web-lärare kan ha 0,5 - 3-4 % av sin tjänst med elever i Linköping.

På plats i Linköping finns det man kallar närlärare, eg handledare. De är inte lärarutbildade.

Som rektor upplever jag att det inom nuvarande avtal och arbetssätt är svårt att få grepp om lärarbehörighet och tillgång till lärare. I princip är Hermods en renodlad distansutbildare, deras lärare har elever i hela landet och de möter aldrig eleverna annat än via web-kamera. Det verkar som om inte heller utbildningschefen på Hermods har någon större kontakt med web-lärarna, men planerar att utveckla detta.

I Linköpings kommande auktorisationssystem kommer krav att ställas på anordnare att bifoga lärarlegitimationer vid ansökan om auktorisation, samt skriftligen meddela vuxenutbildningen vid byte av personal. Man kommer att ställa krav på att man anordnar antingen klassrumsundervisning eller distansundervisning och antal lärarledda lektioner/vecka.

Ansvarig uppgiftslämnare

(namn och befattning):

Christina Thomsen, rektor externa anordnare,
Linköpings kommun